

Rolnummer 911
Arrest nr. 61/96 van 7 november 1996

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, ingesteld door de v.z.w. Union francophone des Belges à l'étranger en Chr. Nakabonye.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en L. De Grève, en de rechters P. Martens, G. De Baets, E. Cerexhe, A. Arts en R. Henneuse, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 9 december 1995 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 11 december 1995, is beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 10 juni 1995), door de v.z.w. Union francophone des Belges à l'étranger, met maatschappelijke zetel te 1210 Brussel, Kunstlaan 19F, en Chr. Nakabonye, wonende te 1020 Brussel, P. Bolslaan 9.

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 11 december 1995 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van het beroep is kennisgegeven overeenkomstig artikel 76 van de organieke wet bij op 4 januari 1996 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 6 januari 1996.

De Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, heeft een memorie ingediend bij op 19 februari 1996 ter post aangetekende brief.

Van die memorie is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 27 februari 1996 ter post aangetekende brief.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend bij op 29 maart 1996 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 29 mei 1996 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 9 december 1996.

Bij beschikking van 25 april 1996 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 15 mei 1996.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 26 april 1996 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 15 mei 1996 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. F. Maussion en Mr. J.M. Dethy, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;
 - . Mr. J. Bourtembourg, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers P. Martens en G. De Baets verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

De wet van 13 april 1995 bepaalt dat het verzoek om naturalisatie, dat voortaan aan de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt gericht - of eraan wordt overgezonden indien de belanghebbende in het buitenland verblijft en zijn verzoek heeft gericht aan het hoofd van de bevoegde Belgische diplomatieke zending of consulaire post - vervolgens voor advies wordt overgezonden aan het parket. Indien de verzoeker zijn hoofdverblijf in België heeft, gaat het om het parket van de rechtbank van eerste aanleg van die verblijfplaats. Indien hij in het buitenland verblijft, gaat het om het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Indien dat advies niet binnen een termijn van vier maanden wordt verstrekt, wordt het geacht gunstig te zijn (artikel 21, § 3, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 13 april 1995).

De Kamer kan ook aan elke overheid of aan het parket vragen een onderzoek in te stellen. Indien het advies van de geraadpleegde overheid niet binnen drie maanden na het verzoek wordt verstrekt, wordt de procedure voortgezet (artikel 21, § 4, gewijzigd bij diezelfde wet).

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van de verzoekende partijen

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1. De verzoekende vereniging heeft tot doel « de in het buitenland verblijvende Belgen te vertegenwoordigen voor de publieke opinie en de Belgische overheden, en inzonderheid die van het Franse taalgebied », door diverse activiteiten te ontplooiën die in artikel 3 van haar statuten zijn opgesomd. Zij telt onder haar leden verschillende buitenlanders die vroeger Belg waren en buitenlandse echtgenoten van Belgische onderdanen. Zij doet dus blijken van een belang bij haar beroep.

A.2. De tweede verzoekster, van Ruandese nationaliteit, is in juli 1995 met een Belg gehuwd. Na drie jaar in België te hebben verbleven zal zij de Belgische nationaliteit kunnen verkrijgen door verklaring van nationaliteitskeuze (artikel 16, § 2, van de wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit). Zij heeft dus een rechtstreeks belang om een bepaling aan te vechten die een discriminatie in het leven roept ten nadele van de kandidaten voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door verklaring van nationaliteitskeuze als gevolg van hun huwelijk met een Belg.

Ten gronde

A.3. De aangevochten wet schendt de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet,

« doordat [zij] de naturalisatieprocedure wijzigt met de bedoeling de duur ervan te verkorten; doordat die wetgeving immers termijnen oplegt waarbinnen het parket of andere overheden de door de Kamer van volksvertegenwoordigers gevraagde adviezen dienen te geven; doordat wanneer het parket of de andere overheden die termijnen niet in acht nemen, de procedure kan worden voortgezet; doordat de grote vertraging die in het kader van de naturalisatieprocedure wordt vastgesteld, wordt toegeschreven aan de traagheid waarmee de parketten de aanvragen tot naturalisatie onderzoeken; doordat derhalve, door precieze termijnen te stellen aan de werking van het parket en de andere geconsulteerde overheden, de wetgever een mechanisme heeft ingevoerd dat het mogelijk zal maken de naturalisatieprocedure binnen een termijn van maximum één jaar af te ronden;

terwijl, inzake de verkrijging van de Belgische nationaliteit door de vreemde echtgenoot van een Belgisch persoon of de herkrijging van de Belgische nationaliteit, het optreden van het parket eveneens vereist is overeenkomstig artikel 15 van de voormelde wet van 28 juni 1984; terwijl die wet, om redenen zoals die welke bij de totstandkoming van de aangevochten wet van 13 april 1995 zijn vermeld, een bron is van aanzienlijke vertraging in het onderzoek van de verklaringen van nationaliteitskeuze verbonden aan een huwelijk met een Belgische echtgenoot of de herkrijging van de Belgische nationaliteit; terwijl de wetgever, wanneer hij de voormelde wet van 28 juni 1984 tot stand heeft gebracht, de bedoeling had die procedures te vereenvoudigen, te versnellen en te perfectioneren; terwijl, in het licht van de door de wetgever nagestreefde doelstellingen, er derhalve geen objectief en redelijk criterium van onderscheid bestaat dat verantwoordt dat ten gunste van de kandidaten voor naturalisatie maatregelen worden genomen die het mogelijk maken dat over hun aanvraag een beslissing wordt genomen binnen termijnen die veel korter zijn zonder dat dezelfde maatregelen worden genomen ten voordele van kandidaten die de Belgische nationaliteit willen verkrijgen door verklaring van nationaliteitskeuze door huwelijk of door herkrijging; »

A.4. In de beide gevallen - verzoek om naturalisatie of verklaring van nationaliteitskeuze - dient het parket een onderzoek in te stellen dat betrekking heeft op, enerzijds, de specifieke voorwaarden van elke procedure en, anderzijds, het bestaan van gewichtige feiten eigen aan de persoon en de integratiewil van de verzoeker.

Tussen beide procedures bestaat een verschil : de ene hangt af van de wetgevende macht, de andere van de rechterlijke macht. Het is ook juist dat onder de vroegere naturalisatieprocedure het parket bepaalde opdrachten op zich diende te nemen waarmee het nu niet meer is belast, met name de ontvangst van het dossier van het verzoek en het advies van de procureur-generaal. Maar de zwaarste taak die op het parket rust, is het onderzoek dat het moet uitvoeren.

A.5. Er is geen enkele objectieve reden om aan te nemen dat het trage optreden van het parket enkel zou gelden voor de verzoeken om naturalisatie en niet voor de verklaringen van nationaliteitskeuze.

A.6. De vertraging in de procedure van verklaring van nationaliteitskeuze is dermate groot dat een in november 1990 ingediend verzoek is ingewilligd op 23 maart 1994; twee andere verzoeken, die respectievelijk op 24 juli 1993 en 9 november 1994 werden ingediend, zijn nog steeds in onderzoek.

A.7. Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding krijgt steeds meer klachten in verband met de vertraging in het onderzoek van de verklaringen van nationaliteitskeuze.

A.8. Een auteur heeft opgemerkt dat de procedures, met name de gerechtelijke procedures, soms zwaar blijven (Ch.-L. Closset, *Traité de la nationalité belge*, p. 105). Hij signaleert dat het onderzoek door het parket soms veel tijd in beslag neemt en dat een amendement dat suggereerde de termijn van de inwilligingsprocedure op zes maanden vast te stellen, is verworpen (*ibid.*, p. 28).

A.9. Ondervraagd door een senator die zich erover verbaasde dat het verkrijgen van de nationaliteit door nationaliteitskeuze of door huwelijk voortaan een termijn van één jaar vergt, terwijl die vroeger zes maanden bedroeg, heeft de Minister van Justitie die verlenging verantwoord door de aanzienlijke stijging van het aantal verzoeken, de noodzaak van een grondiger onderzoek, de vertraging die te wijten is aan het gebrek aan personeel in de Dienst Vreemdelingen- zaken.

De door de Minister voorgelegde cijfers tonen aan dat de gemiddelde duur van de procedure van nationaliteitskeuze op grond van artikel 16 steeds is blijven stijgen en van 1987 tot 1988 van tien naar twaalf maanden is gegaan (Vraag nr. 21 van de heer Désir van 29 november 1988, *Rev. dr. étr.*, 1989, pp. 269 en 270).

A.10. Tijdens de parlementaire voorbereiding van de aangevochten wet heeft de Minister van Justitie opgemerkt dat voor de verklaringen van nationaliteitskeuze de voorkeur is gegeven aan de gerechtelijke procedure, omdat men van oordeel is dat zij sneller haar beslag kan krijgen, maar hij heeft erkend dat « deze doelstelling [...] van langsom minder [wordt] gehaald » (Verslag, *Gedr. St.*, Senaat, 1994-1995, nr. 1247-2, p. 11).

A.11. Vanwege de talrijke opdrachten die aan het parket te Brussel zijn toevertrouwd - waarvan de minister heeft gesignaleerd dat zij het parket verhinderen zich te wijden aan zijn voornaamste taak, namelijk de misdaadbestrijding -, kan worden gevreesd dat de nieuwe bepalingen het parket ertoe aanzetten zich bij voorkeur te wijden aan het onderzoek van de verzoeken om naturalisatie, vermits dat onderzoek binnen een opgelegde termijn moet worden beëindigd.

A.12. Dankzij de voorgeschreven termijnen zal een verzoek om naturalisatie in één jaar kunnen worden behandeld (4 maanden voor het advies, 3 maanden voor het eventuele onderzoek, 5 maanden voor het aannemen door de Kamer), wat discriminerend is ten opzichte van de duur van een verklaring van nationaliteitskeuze.

A.13. De wet van 13 april 1995 heeft tot doel de termijnen van de naturalisatieprocedure in te korten, inzonderheid wat het optreden van het parket betreft, dat als de voornaamste oorzaak van de vertraging wordt onderkend (*Gedr. St.*, Senaat, 1994-1995, nr. 1247-1, pp. 2 en 3).

A.14. Het aangeklaagde verschil in behandeling is niet verantwoord. De personen die de Belgische nationaliteit wensen te herkrijgen of te verkrijgen na hun huwelijk met een Belg hebben met België nauwere of op zijn minst even intense banden als de kandidaten voor naturalisatie. Een lid van de Senaat heeft tijdens de debatten gesteld dat het paradoxaal zou zijn dat ten gevolge van de hervorming van de procedure « de aanvragen om burgerschap sneller door de Kamer zouden worden behandeld dan de verklaring van nationaliteitskeuze door de rechtbank van eerste aanleg » (*Gedr. St.*, Senaat, het reeds vermelde verslag, p. 11).

A.15. Een van de doelstellingen die de wetgever heeft nagestreefd bij de totstandbrenging van de wet van 28 juni 1984, bestond erin de procedures te vereenvoudigen, te versnellen en te perfectioneren, met name betreffende de verklaring van nationaliteitskeuze als gevolg van een huwelijk met een Belgische echtgenoot en de herkrijging van de Belgische nationaliteit (*Pasin.*, 1984, pp. 1217, 1220, 1223 en 1229). Ook heeft de Minister van Justitie gesteld dat de vreemde echtgenoot van een onderdaan diens nationaliteit moet kunnen verkrijgen onder gunstiger voorwaarden dan die welke voor de andere vreemdelingen gelden (Wetboek van de Belgische nationaliteit, Ministerie van Justitie, publicatie van het *Belgisch Staatsblad*, p. 3).

A.16. Ondanks de verschillen in de twee procedures zijn de doelstellingen strikt identiek en de vertraging van het parket is dezelfde. Door niet te voorzien in dezelfde termijnen voor het optreden van het parket, heeft de wetgever derhalve een discriminatie ingevoerd ten voordele van de kandidaten voor naturalisatie.

Memorie van de Ministerraad

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.17. Volgens haar statuten is het maatschappelijk doel van de eerste verzoekende partij ertoe beperkt « de in het buitenland verblijvende Belgen te vertegenwoordigen voor de publieke opinie en de Belgische overheden ». De aangevochten bepalingen beogen enkel de vreemdelingen.

A.18. Overigens ziet men niet welk nadeel de kandidaten voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door nationaliteitskeuze of door herkrijging zouden kunnen ondergaan enkel door het feit dat de wetgever de naturalisatieprocedure heeft willen versnellen.

A.19. De tweede verzoekende partij beweert zelfs niet dat zij voldoet aan de voorwaarden om de Belgische nationaliteit door verklaring van nationaliteitskeuze te verkrijgen.

A.20. Tot slot zouden de verzoekende partijen geen enkel materieel of moreel voordeel halen uit de

vernietiging van de bepalingen die zij aanvechten. Een vernietiging zou een terugkeer naar de vroegere procedure betekenen, gepaard met de traagheid die in parlementaire voorbereiding werd aangeklaagd.

Het beroep dient onontvankelijk te worden verklaard.

Ten gronde

A.21. Er is een eerste fundamenteel verschil tussen de twee manieren om de nationaliteit te verkrijgen : de nationaliteitskeuze, voor zover alle voorwaarden zijn vervuld, is een recht voor de verzoeker waarover de hoven en rechtbanken zich kunnen uitspreken overeenkomstig de artikelen 144 en 145 van de Grondwet (artikelen 13 tot 16 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit). Het verzoek om naturalisatie is het voorwerp van een beslissing van de wetgevende macht, die wordt geanalyseerd als « een soevereine en discretionaire akte van de openbare overheid, waarop geen enkel toezicht of waartegen geen enkel beroep mogelijk is, en waarbij het de wetgevende macht, in elk van haar onderdelen, volledig vrijstaat ze toe te kennen of te weigeren » (De Page, *Traité élémentaire de droit civil belge*, deel II, band I, p. 231) (artikelen 18 tot 21 van hetzelfde Wetboek). Daaruit kan men afleiden dat de twee procedures niet vergelijkbaar zijn.

A.22. Er zijn nog andere verschillen betreffende :

- de samenstelling van de dossiers : die gebeurt door de ambtenaar van de burgerlijke stand voor de verzoeken om nationaliteitskeuze, terwijl de verzoeken om naturalisatie bij de procureur des Konings worden ingediend;

- de ingewonnen adviezen : de verzoeken om nationaliteitskeuze worden onderworpen aan een onderzoek van het parket alvorens te worden onderzocht door de rechtbank, terwijl de verzoeken om naturalisatie een viervoudig onderzoek ondergaan : de procureur des Konings, de procureur-generaal, het Ministerie van Justitie en tot slot de Kamer van volksvertegenwoordigers onderzoeken achtereenvolgens het dossier;

- bij het onderzoek van de aanvragen om nationaliteitskeuze doet het parket een minder belangrijk werk : het geeft enkel een advies aan de rechtbank, wat logisch is vermits de dossiers zijn samengesteld en gecontroleerd door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente (*Gedr. St.*, Senaat, *loc. cit.* p. 51);

- de verzoeken om nationaliteitskeuze zijn gegrond op een vermoeden van integratiewil, wat verklaart dat zij een minder trage weg afleggen dan de naturalisatiedossiers (*ibid.*, pp. 5-8);

- tot slot, en op meer fundamentele wijze, moet worden opgemerkt dat de verzoeken om nationaliteitskeuze enkel door de rechterlijke macht worden behandeld, terwijl de verzoeken om naturalisatie door de wetgevende macht worden behandeld en voor de uiteindelijke beslissing een drievoudig optreden vereist is van de rechterlijke macht, de uitvoerende macht en de wetgevende macht.

De procedure van nationaliteitskeuze, die enkel onder de rechterlijke macht ressorteert, leent zich veel minder tot een bepaalde termijn voor het advies van de procureur des Konings, die de rol van « wettelijk tegenspreker » van de verzoeker speelt (De Page, *op. cit.*, p. 223).

A.23. De naturalisatieprocedure impliceert termijnen van drie jaar (voor de fase « parketten »), van minstens één jaar (voor de controle van de stukken door het Ministerie van Justitie), van drie maanden voor de stemming in commissie en in de Kamer, en een veranderlijke termijn voor de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* (*ibid.*, pp. 3-4). De verzoeken om nationaliteitskeuze zijn niet aan die tussenstappen onderworpen.

Het is dus onjuist te beweren dat de verzoeken om nationaliteitskeuze dezelfde traagheid ondervinden als de verzoeken om naturalisatie.

A.24. Aangezien het nagestreefde doel erin bestond de verdragen bij de verzoeken om naturalisatie weg te werken, zonder de hervorming uit te breiden tot de verzoeken om inwilliging van nationaliteitskeuze, kon de wetgever de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schenden.

A.25. Is het onderzoek van het parket betreffende een verzoek om nationaliteitskeuze weliswaar niet aan een termijn onderworpen, dan belet niets de verzoeker om, ingeval dat onderzoek abnormaal lang zou aanslepen,

die zaak door middel van een verzoekschrift bij de rechtbank aanhangig te maken opdat deze over het verzoek uitspraak doet (De Page, *op. cit.*, p. 227, noot 2).

Antwoord van de verzoekende partijen

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.26. De « Union francophone des Belges à l'étranger » verdedigt op een algemene manier de belangen van de Belgen die in het buitenland verblijven. Nu zijn sommigen onder hen verplicht de nationaliteit aan te nemen van het land waar zij verblijven, zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 28 juni 1984 (*Pasin.*, 1984, p. 1223). Artikel 24 van die wet is, op verzoek van verenigingen van Belgen in het buitenland, opgesteld op zulk een manier dat het hun herintegratie in de Belgische maatschappij vergemakkelijkt (*ibid.*). De eerste verzoekende partij heeft, in het kader van haar maatschappelijk doel, steeds ernaar gestreefd het belang van haar Belgische leden en van Belgen van geboorte die buitenlanders geworden zijn, te verdedigen.

A.27. De tweede verzoekende partij doet door haar huwelijk met een Belg blijken van haar belang bij het kiezen voor de Belgische nationaliteit.

A.28. Door een maatregel te nemen die bedoeld is om de naturalisatieprocedure te versnellen, zonder te voorzien in een identieke maatregel voor degenen die de Belgische nationaliteit willen verkrijgen door huwelijk of ze willen herkrijgen, heeft de wetgever aan de eerstgenoemden een onverantwoord voorrecht toegekend. Bovendien bestaat het risico dat dit voorrecht de parketten ertoe aanzet zich bij voorrang te wijden aan het onderzoek van de verzoeken om naturalisatie en het onderzoek van de verklaringen van nationaliteitskeuze door huwelijk of door herkrijging op de lange baan te schuiven, wat de vertraging die reeds bij die procedures werd vastgesteld, zal doen toenemen.

De aangevochten norm heeft dus een ongunstige weerslag op de situatie van de verzoekende partijen en heeft hen nadeel berokkend.

A.29. Zowel de Raad van State als het Arbitragehof hebben gesteld dat het mogelijk is een positieve discriminatie waarvan men is uitgesloten, te laten vernietigen (zie het arrest nr. 6/95).

Ten gronde

A.30. Naast de verschillen tussen de diverse procedures om de nationaliteit te verkrijgen, heeft de wetgever in 1984 een identiek doel nagestreefd dat erin bestond die procedures te vereenvoudigen, te versnellen en te perfectioneren.

A.31. Zelfs al zijn de aan het parket toegewezen opdrachten niet in alle procedures dezelfde, toch rust bij elk van die procedures de zwaarste taak, wat de tijd betreft, op het parket en er is geen reden om de uitvoering van enkel de naturalisatieprocedure te versnellen.

A.32. Niets verplichtte trouwens de wetgever om in alle gevallen in dezelfde maatregelen te voorzien, voor zover die allemaal dezelfde uitwerking hebben, namelijk het mogelijk te maken dat de procedures binnen de termijn van ten hoogste een jaar zouden worden afgehandeld.

A.33. Kan de kandidaat voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit door huwelijk of door herkrijging weliswaar bij verzoekschrift een zaak bij de rechtbank aanhangig maken, dan zal deze discretionair kunnen beslissen wat zij onder abnormale vertraging verstaat, wat complex dreigt te worden wanneer de verzoeker zijn hoofdverblijf in het buitenland heeft.

A.34. Het is niet pertinent het arrest nr. 62/93 aan te voeren om te beweren dat de situaties van de verschillende categorieën van kandidaten voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit niet vergelijkbaar zijn, aangezien de fundamentele optie van de wetgever erin bestond de verschillende types van procedures om de nationaliteit te verkrijgen, te versnellen.

- B -

Ten aanzien van de aangevochten bepalingen

B.1. Artikel 1 van de wet van 13 april 1995 tot wijziging van de naturalisatieprocedure en van het Wetboek van de Belgische nationaliteit bepaalt :

« Artikel 1. Artikel 21 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit wordt vervangen als volgt :

'Art. 21. § 1. Het verzoek om naturalisatie wordt gericht aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en toegezonden aan de griffier.

Indien de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft in het buitenland, moet zijn verzoek overhandigd worden aan het hoofd van de Belgische diplomatieke zending of consulaire post van die verblijfplaats; deze laatste zendt het over aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. De aanvraagformulieren, waarvan de inhoud door de Koning wordt bepaald op voordracht van de Minister van Justitie, kunnen worden bekomen bij ieder gemeentebestuur of bij iedere Belgische diplomatieke zending of consulaire post.

De Koning bepaalt op voordracht van de Minister van Justitie welke akten en stavingsstukken bij het verzoek moeten worden gevoegd om te bewijzen dat voldaan is aan de voorwaarden uit artikel 19. De verzoeker kan alle bijkomende documenten, die hij nuttig acht ter staving ervan, bij zijn verzoek voegen.

§ 2. Het verzoek om naturalisatie vervalt wanneer na de indiening ervan de belanghebbende ophoudt zijn hoofdverblijf in België te hebben of hij de in artikel 19, tweede lid, bedoelde band verliest.

§ 3. De Kamer van volksvertegenwoordigers zendt het verzoek tot naturalisatie over aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg waar de verzoeker zijn hoofdverblijfplaats heeft, om advies te verstrekken binnen een termijn van vier maanden. Bij gebrek aan opmerkingen binnen deze termijn wordt het advies geacht gunstig te zijn en kan de procedure worden voortgezet.

§ 4. De Kamer van volksvertegenwoordigers kan aan alle overheden en meer bepaald aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg waar de verzoeker zijn hoofdverblijfplaats heeft, vragen een onderzoek in te stellen met betrekking tot de in artikel 19 gestelde vereisten en de in artikel 15, § 2, bedoelde voorwaarden en omstandigheden, alsook naar ieder gegeven waarover de Kamer van volksvertegenwoordigers wenst te worden ingelicht.

Indien de geraadpleegde overheid de gevraagde inlichtingen niet binnen drie maanden na het verzoek heeft verstrekt, wordt de procedure voortgezet.

Heeft de belanghebbende zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland, dan kan de vraag aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel worden gericht.

§ 5. De akte van naturalisatie aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en bekrachtigd door de Koning op voordracht van de Minister van Justitie wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Deze akte heeft uitwerking te rekenen van de dag van die bekendmaking.' »

B.2. De wijzigingen die in dit beroep in het geding zijn, zijn die welke een termijn van vier maanden vaststellen voor het advies dat het parket dient te geven (§ 3) en een termijn van drie maanden voor het onderzoek dat aan het parket of aan iedere andere overheid kan worden gevraagd (§ 4).

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat die wijzigingen tot doel hebben de naturalisatieprocedure te vereenvoudigen, de behandeling van de dossiers te versnellen door de procedure in te korten en aldus een oplossing te bieden « voor de grote werklast van de parketten » (*Gedr. St.*, Senaat, 1994-1995, nr. 1247-1, pp. 2 tot 5).

De vorige wetgeving had niet in enige termijn voorzien en de gemiddelde duur van het onderzoek door het parket bedroeg drie jaar (*Gedr. St.*, Senaat, 1994-1995, nr. 1247-2, pp. 3 en 4).

Die wijzigingen hebben enkel betrekking op de procedure die dient te worden gevolgd voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit door naturalisatie (artikelen 18 tot 21 van de wet van 28 juni 1984).

B.3. Wanneer een van de in artikel 13 van de wet bedoelde personen een verklaring van nationaliteitskeuze aflegt, overeenkomstig artikel 14, geldt de procedure die is beschreven in artikel 15 van de wet van 28 juni 1984 :

« Art. 15. § 1. De verklaring van nationaliteitskeuze wordt afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft; de verklaring wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand overgemaakt aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied.

Wanneer belanghebbende zijn hoofdverblijfplaats heeft in het buitenland, wordt zijn verklaring afgelegd voor het hoofd van de Belgische diplomatieke zending of consulaire post van die verblijfplaats; deze laatste maakt haar over aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel.

Daarvan wordt akte opgemaakt door de procureur des Konings.

§ 2. De rechtbank van eerste aanleg doet, na het advies van de procureur des Konings te hebben ingewonnen en de belanghebbende te hebben gehoord of opgeroepen, uitspraak over de inwilliging van de nationaliteitskeuze. Zij weigert inwilliging wanneer er een beletsel is wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon, die zij in de motivering van haar beslissing nader dient te omschrijven, of als er redenen zijn, die zij eveneens dient te omschrijven, om te oordelen dat de integratiewil van de belanghebbende onvoldoende is. De weigering maakt een latere verklaring niet onontvankelijk.

Van de beslissing wordt aan de belanghebbende kennis gegeven door toedoen van de procureur des Konings. De belanghebbende en de procureur des Konings kunnen binnen vijftien dagen na de kennisgeving hoger beroep instellen tegen de beslissing van de rechtbank, bij een aan het Hof van beroep gericht verzoekschrift. Dit Hof doet uitspraak na het advies van de procureur-generaal te hebben ingewonnen en de belanghebbende te hebben gehoord of opgeroepen.

De dagvaarding en de kennisgevingen geschieden langs administratieve weg.

§ 3. Het beschikkend gedeelte van de onherroepelijke beslissing tot inwilliging vermeldt de volledige identiteit van de belanghebbende; het wordt op verzoek van het openbaar ministerie overgeschreven in het register, vermeld in artikel 25, van de hoofdverblijfplaats van belanghebbende.

De nationaliteitskeuze heeft gevolg vanaf de overschrijving. »

B.4. Tot slot wordt dezelfde procedure gevolgd voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit door de vreemde echtgenoot van een Belgische persoon (artikel 16).

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.5. Naar luid van artikel 3 van haar statuten heeft de eerste verzoekende partij tot doel «de in het buitenland verblijvende Belgen te vertegenwoordigen [...]». Een bepaling die tot doel heeft de verzoeken om naturalisatie te versnellen zonder in identieke maatregelen te voorzien voor de verklaringen van nationaliteitskeuze of voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door de echtgenoot van een Belg, is niet van die aard dat zij de belangen raakt die door de verzoekende vereniging worden verdedigd.

Weliswaar beweert zij dat zij onder haar leden «verschillende buitenlanders telt die vroeger Belg waren en buitenlandse echtgenoten van Belgische onderdanen». De belangen van die personen kunnen rechtstreeks en ongunstig worden geraakt door bepalingen waarvan wordt beweerd dat zij

discriminerend zijn ten aanzien van die categorie van vreemdelingen. Maar die belangen zijn niet vermeld bij die welke door het maatschappelijk doel van de verzoekende vereniging worden gedekt.

In zoverre het beroep door de eerste verzoekende partij is ingesteld, is het onontvankelijk.

B.6. De tweede verzoekster, van Ruandese nationaliteit, is de echtgenote van een Belg sinds juli 1995 en zij verblijft te Brussel. Zij komt dus in aanmerking om Belgische te worden, zodra zij drie jaar verblijf in België zal tellen en voor zover de samenleving voortduurt (artikel 16, § 2, van de wet van 28 juni 1984). Haar situatie kan rechtstreeks en ongunstig worden geraakt door een bepaling die zij discriminerend acht jegens de categorie van vreemde onderdanen waartoe zij behoort.

B.7. De eventuele vernietiging van de bepalingen die zij aanvecht zal haar op zich geen enkel voordeel opleveren, vermits die betrekking zal hebben op een maatregel die bestemd is om een procedure te versnellen die zij niet beweert in te stellen. Maar door een dergelijke vernietiging zou zij een kans hebben dat de wetgever een nieuwe bepaling aanneemt die even gunstig zou zijn voor de categorie van de buitenlandse onderdanen waartoe zij behoort.

B.8. Het beroep is enkel ontvankelijk in zoverre het door de tweede verzoekster is ingesteld.

Ten gronde

B.9. Aangezien het beroep slechts ontvankelijk is in zoverre het is ingesteld door de tweede verzoekende partij, dient het enige middel te worden onderzocht in zoverre het een discriminatie aanvoert ten nadele van de echtgenoot van een Belgische persoon die de Belgische nationaliteit wil verkrijgen.

B.10. De verzoekster is van mening dat het discriminerend is de termijn waarbinnen het advies van het parket moet worden gegeven, op vier maanden vast te stellen en de termijn waarbinnen het onderzoek door de geraadpleegde overheid dient te gebeuren, op drie maanden vast te stellen, wanneer het gaat om een verzoek om naturalisatie, terwijl geen enkele termijn is vastgesteld voor het

advies dat het parket dient te geven in de procedure waarmee een vreemdeling de nationaliteit van de Belgische echtgenoot wil verkrijgen, terwijl, in beide gevallen, de termijnen waarin de parketten die opdrachten uitvoeren, een bron van belangrijke vertraging zijn.

B.11. De personen die de nationaliteit van hun Belgische echtgenoot willen verkrijgen en de personen die een verzoek om naturalisatie hebben ingediend, bevinden zich in een vergelijkbare situatie : zij willen ieder de Belgische nationaliteit verkrijgen en zij hebben een identiek belang bij het feit dat de procedure zo vlug mogelijk wordt afgehandeld.

B.12. De wetgever heeft evenwel voor beide gevallen procedures ingesteld die grondig verschillen.

B.12.1. De naturalisatie wordt verleend door een soevereine en discretionaire beslissing van de federale wetgevende macht, die geen enkele motivering dient te bevatten. In dat geval is het niet meer het openbaar ministerie doch de Kamer van volksvertegenwoordigers zelf die het dossier behandelt. Het parket bij de rechtbank van eerste aanleg van de hoofdverblijfplaats van de aanvrager verleent een advies en de Kamer kan bijkomende inlichtingen vragen aan alle overheden en onder meer aan voormeld parket. Bij ontstentenis van een advies of een onderzoek binnen de respectieve termijnen van vier en drie maanden, wordt de procedure voor de Kamer voortgezet, zonder dat deze gehouden is aan een termijn om het onderzoek af te sluiten en zich over de aanvraag uit te spreken.

B.12.2. De verklaring gedaan met het oog op de verkrijging van de Belgische nationaliteit door huwelijk is onderworpen aan de controle van de rechtbank van eerste aanleg, die een inwilligingsvonnis dient te wijzen indien de verzoeker de bij de wet bepaalde voorwaarden vervult. Het behoort tot de opdracht van het openbaar ministerie het dossier te onderzoeken, het voor de rechter te brengen en dan een advies uit te brengen. De rechtbank weigert de verklaring in te willigen « wanneer er een beletsel is wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon, die zij in de motivering van haar beslissing nader dient te omschrijven, of als er redenen zijn, die zij eveneens dient te omschrijven, om te oordelen dat de integratiewil van de belanghebbende onvoldoende is » (artikel 15, § 2, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit). De betrokken partij kan bij de vaststelling van de zaak actief optreden, zij wordt door de rechtbank gehoord of opgeroepen en zij kan tegen de beslissing van de rechtbank de middelen van beroep aanwenden waarin het Gerecht-

lijk Wetboek heeft voorzien.

B.13. Op grond van de objectieve verschillen tussen de twee procedures - waarvan de ene wordt geïnstrueerd door de Kamer van volksvertegenwoordigers en wordt afgesloten met een soevereine beslissing, en de andere wordt geïnstrueerd door het openbaar ministerie en wordt beëindigd met een gemotiveerd vonnis dat vatbaar is voor de middelen van beroep waarin het Gerechtelijk Wetboek voorziet - kan het door de verzoekende partij aangeklaagde verschil in behandeling niet discriminerend worden geacht.

B.14. Het enige middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 7 november 1996.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior